

Sisačka biskupija

Naslovna | Biskup | Biskupija | Tijela Biskupije | Arhiđakonati i dekanati
Redovničke zajednice | Fotogalerije | Arhiv vijesti | Kontakt

Homilija na misi zadušnici za hercegovačke franjevce mučenike 8.2.2014

SUBOTA, 08 VELJAČA 2014 16:03

mons. Vlado Košić, biskup sisački

Homilija na misi zadušnici za hercegovačke franjevce mučenike

Zagreb/Dubrava, 7. veljače 2014.

/Čitanja: Sir 47,2-11; Mk 6,14-29/

Draga braćo franjevci, svećenici i časne sestre, dragi poštovatelji hercegovačkih franjevačkih mučenika, draga braćo i sestre!

Na današnji dan, 7. veljače 1945. na Širokom Brijegu ubijeno je 12 franjevaca. Dan prije, tj. 6. veljače 1945. u mjestu **Gostuša**, ubijene su već prve žrtve, šestorica također franjevaca iz širokobriješkog samostana, a dan kasnije, 8. veljače 1945. još devetorica. Dakle, ukupno u tri dana – 27 franjevaca ubili su pripadnici tzv. Norodno-oslobodilačke vojske. U mjestima: Mostar, Ljubuški, Vrgorac, Čapljina, Međugorje, Čitluk, Izbično, Kočerin, Znanaglina – Rilić, Velika Gorica, Zagreb, Macelj, Bleiburg i na Križnom putu – ubijeno je još 39 braće franjevaca Hercegovačke provincije BDM, što znači ukupno 66 fratara – koje zovemo jednim imenom „Širokobriški mučenici“ koji su dali vjeru za Krista i Crkvu.

Bilo je lijepo što su pročitana sva njihova imena, a ja ću spomenuti samo ime provincijala – bio je to fra Leo Petrović, koji je zajedno sa svojom braćom bio mučki ubijen.

Dakako, jasno je i posve nedvojbeno da su ih pobili partizani po nalogu samog partijskog vrha – i to samo zato što su bili katolički svećenici. Prema istraživanju **Damira Šimića** (pod nazivom: *Je li Josip Broz Tito osobno zapovjedio masovne likvidacije političkih neistomišljenika?*) partizani su pokušavali nagovoriti i pridobiti franjevce da se pridruže njihovom pokretu, ali budući da to nisu uspjeli, smatrali su ih političkim neprijateljima i zato je došla naredba da ih se treba likvidirati.

Današnja riječ Božja govori nam o dvije veoma bitne poruke, koje se odnose upravo na naše franjevce – mučenike: prva je, izrečena u Knjizi Sirahovoj, gdje smo čuli kako je opisan David, a mogli bismo ju prereći ovako: i najslabiji može biti najjači ako se pouzda u Gospodina; te druga, koju nam donosi današnje Evanđelje, koje govori o mučeništvu sv. Ivana Krstitelja, a mogli bismo tu poruku sažeti u riječ: premda je prorok Božji ubijen, njegova riječ je pobijedila te i nakon njegove smrti unosi strah u srca ubojica!

Kad promatramo naše franjevce, koji su pobijeni tijekom i poslije Drugog svjetskog rata – a oni su na žalost samo dio ogromnog broja pobijenih kako katoličkih svećenika tako i katoličkih vjernika – tada u njima ne prepoznajemo nikakve zemaljske moći ni snage. Kažu da je Staljin s porugom pitao – govoreći o rimskome Papi i njegovoj moći: „A koliko papa ima divizija?“, što je dakako u očima diktatora rečeno s podsmijehom, budući da je on uvažavao samo silu. Nije međutim znao da nije samo oružje, broj vojnika i materijalna dobra – ona sila koja donosi prevagu u borbama i pobjeđuje, nego da je još jača ona nutarnja, duhovna sila. Dakako, papa nije imao niti ikakvu vojnu silu, nema ni jedne divizije, ali je on pastir Božjega naroda kojega vodi Sila Duha Svetoga, najjača sila koja uopće postoji na svijetu. Poput Davida koji je, premda fizički i po oružju, slabiji od Golijata ipak silnog Golijata pobijedio, uzdajući se u pomoć Božju, i naši su franjevci mučenici naizgled bili nenaoružani i prepušteni neprijateljima i njihovoj fizičkoj i oružanoj premoći, ali partizanska je pobjeda bila tzv. pirova pobjeda, odnosno bio je to veliki poraz, poraz duha, poraz ljudskosti, poraz u očima i Božjim i ljudskim. Premda se prived pobjede čuvao nasiljem i nametala se „istina“ koju su pronosili ubojice, prava se istina čuvala u srcima ljudi hercegovačkog kraja, svjedoka i njihovih potomaka kojima se ta istina prenosila od u osobnom svjedočenju, tihim šaptom, ali silno jakom snagom duha. Duh nije zaustavljiv lažima niti nametanjem. Nasilje ne može uroditi pravdom jer je u sebi nepravedno i uvijek dovodi do vlastite propasti. Tome nas uči primjer pobijenih franjevaca i mi danas želimo njima odati ne samo svoje poštovanje, nego i biti jedno s njima u molitvi, da bismo i sami zadobili tu snagu koju su oni imali, kada su izdržali okrutnost mučeništva i nasilne smrti. Izdržali su to zato jer su vjerovali Gospodinu koji je i sam došao zaodjeven u našu ljudsku slabost, da bi nas obukao u svoju božansku jakost.

Krvnik je, kako nam iznosi današnje Evanđelje, odrubio Ivanu Krstitelju glavu, ali on je bio samo mač u rukama gorih krvnika, Heroda i Herodijade. Ivan je proročki opominjao kralja Heroda da ne smije imati ženu svoga brata, i kralj ga je volio slušati – jer je osjećao u njegovim riječima istinu koja mu je željela posvijetliti put da iz tame dođe u svjetlo. Međutim bio je slabiji, rob svoga grijeha. Dao se potaknuti mržnjom i osveto-ljubivošću svoje žene Herodijade na ubojstvo, na krvnički čin pogubljenja. Premda je usutkao glas koji je vikao u pustinji, nije usutkao svoju savjest. I iako je to učinio opravdavajući se da je obećao kćeri žene dati sve što zaželi pa da joj ne može sad uskratiti uslišanje, premda je u toj molbi da odrubi glavu Ivanu slutio podmuklost i zločin. Zatomio je taj glas i postupio prema njezinoj želji.

Zločini su često takvi, oni koji ih čine pokušavaju ih opravdati. Nešto se prikazuje kao nužnost zbog viših ciljeva, drugo kao iskorjenjivanje zla, treće kao dobro. Sve je to izvrnuta logika, sve je to neistina. Ipak, zvuči kao istina, zavodljiva je i daje neko šuplje tumačenje, međutim nakon izvršenog zlo-djela ostaje u duši gorčina i praznina.

Herod je zaključio da je uskrsnuo Ivan kojemu je on odrubio glavu, kad je čuo za Isusa. Zanimljivo, Isus je u njemu probudio grizodušje. Isus nije bio uskrsnuti Ivan, ali Herod je bio još uvijek zabavljen samo njime i pogubljenjem koje je učinio. Jer premda su sudionici zločina bile i Herodijada i njezina kćer, glavni je krivac bio upravo on. On je mogao otkloniti taj nerazumni zahtjev, ali – nije. Izvršio je ubojstvo svojom naredbom, a krvnik je bio samo puki izvršitelj.

Kada se danas u Hrvatskoj govori o UDBI koja je ubijala Hrvate po domovini i svijetu, sav se *odium* želi prebaciti na tu službu. Međutim oni su bili samo krvnici, herodi su bili naredbodavci, koji su zapravo okrvavili ruke. Oni su međutim stolovali u bijelim dvorima, uživali u plesu i društvu visokog sloja, ispijali skupocjena pića s najvišim

4 1 3 7 6 8 5

Visitors Counter

ZAKLADA ZA GRADNJU
CRKVE U ZRINUIZDAVAČKA
DJELATNOST

KNJIŽARA "SV. KVIRIN"

KARTA SISAČKE
BISKUPIJEPASTORAL MLADIH
"WWW.MLADISB.HR"ZAKLADA "FRA
BONIFACIJE IVAN
PAVLETIĆ"

KATEHETSKI URED

CARITAS

Vanjske poveznice

IKA

GLAS KONCILA

RADIO MARIJA

HKR

KTA

SVETA STOLICA

državnicima svijeta – i bili zavodnici i izvor smrti za tolike muževe i žene, za svećenike i časne sestre, za tolike bogoslove i sjemeništare. Nije nevažno da se i danas u hrvatskom društvu želi na sve načine prikriti ta istina i da ne samo krvnici nego i herodi uživaju zaštitu sustava i države koja se ne želi odreći svih zločina i zločinaca.

No, mi danas nismo ovdje da bismo ikoga sudili, jer mi se nismo okupili oko zla, nego mi smo se okupili oko svjedočanstva ljubavi i najvišega dobra. Pa ipak, i te zlotvore, ubojice i herode treba spominjati, ne zato jer bi oni trebali biti u središtu našeg zanimanja, nego zato da se na pozadini njihova zla i tame bolje vidi svjetlost. A to su upravo braća franjevci, njih 66, koji su svoje živote dali kao svjedočanstvo ljubavi prema Bogu i Domovini, prema čovjeku, i to svakom čovjeku, pa i samom neprijatelju i krvniku koji im je oduzeo život. Kršćanski su mučenici uvijek ljubili. Oni su bili slobodni, prije svega od mržnje i svakog osjećaja osvetoljubivosti. Oni su znali da Kraljevstvo Božje dolazi i na kraju pobjeđuje, premda mora proći kroz osporavanje i progonstvo onaj koji slijedi Krista Gospodina jer je on i sam bio proganjen, mučen i ubijen. Krist Kralj na križu najveći je pobjednik, Uskrs nije tek neki događaj iz Isusovog životopisa, već konačno ispunjenje ne samo Kristova zemaljskog života nego i života svih koji njega slijede u dobroti i ljubavi, koji su za istinu i pravednost spremni ustrajati do kraja, pa i pod cijenu trpljenja i smrti, znajući da ne pobjeđuju Golijati niti Herodi, već oni koji se pouzdaju u Boga, koji govore i čine istinu, koji ljube do kraja i koji su spremni sve izgubiti s Kristom da bi s njime sve ponovno zadobili u Bogu, u vječnosti.

Naši su hercegovački franjevci mučenici – Ivani Krstitelji iz današnjeg Evanđelja. Čovjek se pita: što je to Ivanu trebalo, zašto je on javno kritizirao kralja Heroda? Mogao je lijepo šutjeti – i ne bi bio stradao, ne bi mu pala glava s ramena. I naši franjevci mogli su ne biti to što su bili, katolički svećenici, ali time što su bili to što su bili, propovijedali su, uznemirivali savjesti. I Herod ih je odlučio ušutkati. Pitamo se, što su to oni Herodu predbacivali, što su mu javno zamjerali, da su bili pobijeni – kao Ivan Krstitelj komu je bila odrubljena glava? Rekli bismo: nisu zapravo ništa govorili, ništa posebno predbacivali onome koji ih je dao pogubiti, ali – zapravo jesu. Samim time što su bili katolički svećenici oni su bili silni prijekor Herodu koji je želio zavladati ljudima i njihovim savjestima. Oni su učili kao katolički svećenici da nitko na zemlji nije bog komu se treba klanjati, a Herod koji ih je dao smaknuti mislio je da je on bog i tražio da mu se svi klanjaju. Oni su bili za ljubav i protiv nasilja, a on je želio nasiljem, ubijanjem i progonom svih koji ne misle kao on doći do svojih ciljeva, a to su bili veoma prizemni ciljevi: moć, vlast i bogatstvo. Oni su kao katolički svećenici propovijedali Boga i njegovu slavu, a on je želio detronizirati Boga i steći sam svu ljudsku slavu. Dakle, i te kako su smetali, i te kako su uznemirivali, i te kako su glasno opominjali i bili prijetnja – premda nisu morali izustiti ni riječi protiv Heroda. Svojim životom i svojim zvanjem oni su propovijedali i tražili ono što njihov ubojica nije želio čuti ni vršiti. Zato ih je nakanio ubiti.

A mi? I mi možemo šutjeti, ali – ne smijemo! Ako smo doista kršćani, tada je naš život propovijed, tada naša djela govore, tada naša vjera one koji ne vjeruju opominje i uznemiruje. Znamo, mnogi bi i danas željeli da kršćana nema, da oni ušute, da ih se ne čuje, da ne smetaju. Ali mi to ne možemo, odnosno mogli bismo jedino kada bismo se sami sebe odrekli, a to ne smijemo. Ne smijemo kao kršćani odbaciti Krista, ne smijemo propovijedati mržnju, moramo širiti ljubav, moramo se uzdati u Boga, moramo buditi nadu. Mi kao kršćani i učenici Isusa Krista ne smijemo šutjeti, pa makar nas to stajalo života. To od nas traži vjernost Kristu, vjernost koju smo mu obećali kada smo povjerovali.

Naš hrvatski narod na žalost kroz povijest prolazio je mnoga mučeništva. Ni jedno nije bilo tako strašno kao razdoblje u kojem su bili ubijeni i hercegovački franjevci koje danas spominjemo i čiju žrtvu slavimo. Oni su ugrađeni u našu povijest, ali oni su i zalog naše budućnosti. Neka nas sve nadahnjuju za hrabro svjedočenje naše vjere, za vjernost Bogu i Domovini, neka zagovaraju naš hrvatski narod pred licem Božjim!

Molimo danas za naše mučenike, hercegovačke franjevce – širokobriješke mučenike, da ih Gospodin što prije nagradi vijencem slave u vječnosti. Molimo Gospodina i da budu što prije uzdignuti na čast oltara, kako bi bili još jači primjer svim vjernicima da izdrže sve kušnje i ostanu Bogu vjerni. Molimo se danas, braćo i sestre, i njima, našim franjevcima mučenicima, da nas zagovaraju pred Bogom, da nam izmole hrabrost vjere, da svjedočimo pred herodima ovoga svijeta Božji svijet ljubavi, mira i svakog dobra.

Amen.

